

«Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті» ҚеАҚ

"БЕКІТІЛГЕН"

**Басқарма мүшесі - Ғылыми
жұмыс және халықаралық
ынтымақтастық жөніндегі
проректор
Джумакулов З.Д.**

_____ бастап " ____ " _____ 2024

БАҒДАРЛАМА

үшін шетелдік студенттердің Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетіндегі оқу үдерісінің шарттары мен талаптарына бейімделуі

Алматы қ., 2021 ж.

БАҒДАРЛАМА

үшін шетелдік студенттердің Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетіндегі оқу үдерісінің шарттары мен талаптарына бейімделуі

Қазіргі кезеңде білім беру мәдениетаралық диалог жағдайында дамуда. Дүние жүзіндегі университеттермен қарым-қатынас дамып, жоғары сапалы білім беру қызметтеріне сұраныс артып келеді. Білім беруді интернационалдандыру білім беру үдерісін ұйымдастыруда жаңа міндеттер қояды. Басты рөлдердің бірі басталады ойнатылады шетелдік студенттерді Қазақстан Республикасының университеттік жағдайында оқу және тұру жағдайларына бейімдеу арқылы.

Өз елінде жинақталған бұрыннан бар әлеуметтік тәжірибеге қарамастан, шетелдік студент үшін Қазақстан Республикасындағы тұрмыс жағдайы әдеттен тыс. Студенттер оқудың және тұрудың жаңа әлеуметтік жағдайларына мүлдем жарамсыз болып қалады. Шетелдік студенттердің бейімделу процесінде туындайтын қиындықтар көбіне себеп болады белгілі бір мәдени шартты жағдайларды жеңуге болатын әлеуметтік дағдылар жиынтығының жоқтығынан. Мұндай қиындықтар мыналарды қосыңыз: жаңа мәдениеттегі тұрғылықты елі, ережелері, мінез-құлық нормалары туралы мәліметтердің болмауы. Бұл проблемалар кез келген шет тілді елдегі шетелдік студенттер үшін әмбебап болып табылады және мәдениетаралық бейімделу процесінің бұзылуына негізделуі мүмкін. Сондықтан шетелдік студенттермен жұмыстың ажырамас бөлігі ақпараттық жұмыс және университетте, жатақханада және жалпы қалада өз бетінше өмір сүру дағдыларын мақсатты түрде дамыту болып табылады. Бірінші бағытты іске асыру жетуге болады бағдарлама аясындағы келесі іс-шаралар арқылы:

- таныстыру Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының негізгі ережелерімен шетелдік студенттердің;
- Университеттің жарғысы, құрылымы, тарихы мен дәстүрлері;
- Күқықтар, оқу ғимараттары мен жатақханалардағы міндеттері мен тәртіп ережелері; - университет қабырғасындағы демалыс орындарымен таныстыру.

Шетелдік студенттердің мәдениетаралық бейімделуіне әлеуметтік-психологиялық қолдау көрсету бағдарламасын табысты жүзеге асыру бірқатар шарттар болған жағдайда ғана мүмкін болады орындалады:

- этникалық бірегейлікті өзектендіруге жағдай жасау, этникалық және мәдени өзін-өзі анықтау процестерін ынталандыру;

- шетелдік студенттердің толеранттылығын қалыптастыру және дамыту (басқа этностарды құрметтеу, бірлесіп жұмыс істеуге дайын болу, орыс және басқа мәдениеттердің өкілдерімен пікір және көзқарас алмасу);
- шетелдік студенттердің жағымсыз қасиеттерінің деңгейі біртіндеп төмендейтін, олардың мәдениетаралық бейімделу үдерісін қиындататын жағдайлар жасау (мәдени шок, мазасыздық, мәдени арақашықтық).

Шетел азаматтарының жаңа әлеуметтік-мәдени жағдайларға бейімделуі көп жағдайда жалпы білім беру процесінің тиімділігін анықтайтын іргелі фактор болып табылады. Жаңа әлеуметтік-мәдени ортаға бейімделу процесі білім беру іс-әрекеті аясында да, сыныптан тыс жұмыстар кезінде де жүреді, бұл бейімделу үдерісін жеделдетуге көмектеседі, сонымен қатар сөйлеу және әлеуметтік-мәдени құзыреттілікті қалыптастырады.

Шетелдік студенттердің университеттің білім беру ортасына бейімделу процесі ұйымдасқан, мақсатты және жан-жақты болуы керек. Білім беру үдерісіне бейімделудің анықталған мәселелерін тиімді шешу, сайып келгенде, әлемдік зияткерлік және саяси қоғамдастықта елдің жағымды имиджін қалыптастыруға ықпал етеді.

Бағдарламаның мақсаты - университеттің білім беру кеңістігіне шетелдік студенттің жеке басының енуіне, дамуына және қалыптасуына ықпал ету.

Келесі міндеттер ең нақты және өзекті болып табылады:

1. Шетелдік студенттер үшін оқу үдерісін оңтайландыру;
2. Әлеуметтік-психологиялық қолдауды және шетелдік студенттерді қолдауды ұйымдастыру;
3. Университетте мәдениетаралық өзара іс-қимыл ортасын ілгерілету және ұйымдастыру;
4. Шетел азаматтарының әлеуметтік бейімделуі мен әлеуметтенуіне жәрдемдесу бойынша жоспарлар мен жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру.

№	Оқиғалар	Іс-шараны жүзеге асыру бойынша ұсыныстар	Орындалу мерзімдері	Жауапты орындаушылар
1. Әлеуметтік бейімдеу				
1.1.	Ұйым келу және келу бірінші курс шетелдік студенттерін қоныстандыру	1. Алғаш рет шетел азаматтарының кездесуі ұйымдастырылды. 2. Шетелдік студенттерді жедел түрде қоныс аудару жатақханалар туралы Қузру	келу туралы	Факультет

1.2.	Ережелермен және талаптармен танысу білім беру үдерісі бойынша Қазнацженпу	- Шетел азаматтарымен алғашқы ұйымдастырушылық кездесулер өткізу мақсатында: - университеттің құрылымымен, жастар ұйымдарымен және т.б. танысу - өзін-өзі басқару органдары; - білім беру үдерісінің шарттары мен талаптары; - ішкі тәртіп ережелері - және кесте.	Келу туралы	Халықаралық кеңсе, институттар, жатақханалардың коменданттары
1.3.	Шетел азаматтарының мәдени-демалыс қызметін ұйымдастыру	1. Университет бойынша шетел азаматтарына экскурсиялар ұйымдастыру, Алматы қ. 2. Шетелдік студенттерді университеттің, факультеттердің, жатақханалардың, жалпы кампустың мәдени, бос уақытын және спорттық өміріне тарту.	Жыл ішінде	Факультеттер, коменданттар бастап жатақханалар
1.4.	Оқытушылар құрамымен, оқытушылармен студенттік мәселелер бойынша консультациялар	Шетелдік студенттердің оқу үлгеріміне, олардың жатақханадағы тұрмыс жағдайына, сабаққа қатысуына, жекелеген мәселелер мен қиындықтарға байланысты проблемалық мәселелерді талқылау.	Үнемі	Институттар, жатақханалардың коменданттары
1.6.	Шетелдік студенттердің кәсіби бейімделуіне жәрдемдесу	1. Халықаралық студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарына, негізгі халықаралық ұйымдардың бағдарламалары мен жобаларына, халықаралық конференцияларға қатысуы. 2. Қолданбалы зерттеулерге шетелдік студенттердің қатысуы.	Қажетіне қарай Кезінде жыл	Институттар Институттар
2. Психологиялық бейімделу				
2.1.	Шетелдік студенттердің әлеуметтік-психологиялық және тұлғалық құзыреттілігін дамытуға бағытталған іс-шараларды әзірлеу және ұйымдастыру	1. Шетелдік студенттерге психологиялық кеңес беру. Келесі мәселелер бойынша жеке және топтық кеңес беру: тәрбие іс-әрекетін ұйымдастыру, ұжым құру, ұжымды дамыту, ұйымшылдық, өмірді ұйымдастыру, тұлғааралық қатынастар, өзін-өзі тану, өзін-өзі	Жыл ішінде	Институттар

		дамыту, өзін-өзі тәрбиелеу және т.б., сондай-ақ дағдарыстық жағдайларда 2. 2. Педагогикалық кеңес беру. Оқу іс-әрекетін ұйымдастыру, бос уақытты өткізу, әлеуметтік мәселелер және т.б. бойынша жеке және топтық әңгімелер. 3. 3. Бейімделу мәселелері, сессиялар, психикалық және физикалық денсаулықты сақтау және реттеу мәселелері бойынша халықаралық студенттер үшін топтық оқыту және таныстыру іс-шараларын (тренингтер, практикалық сабақтар, қонақ бөлмелері, семинарлар және т.б.) өткізу.	Жыл ішінде Жыл ішінде	Институттар, жатақханалардың коменданттары Жатақханалардың, дене шынықтыру және спорт бөлімінің коменданттары
2.2.	Психологиялық-педагогикалық қызметті тілдік қамтамасыз ету	Шетелдік студенттердің жеке мәселелерін шешуде психологиялық-педагогикалық іс-әрекетті тілдік қамтамасыз ету.	Қажетіне қарай	Халықаралық кеңсе
2.3.	Құқық бұзушылықтардың және жатақханада тұру ережелерінің бұзылуының алдын алу	1. Жатақханада тұру ережелерімен орыс тілінде де, ағылшын тілінде де танысу; 2. Ішкі істер органдарының қызметкерлерімен, адвокаттармен әңгімелесу, консультациялар, кездесулер ұйымдастыру.	Ретінде қажет	Халықаралық кеңсе, институттар, жатақханалардың коменданттары
2.4.	Шетелдік студенттердің туыстарымен байланысты ұйымдастыру және қолдау	1. Проблемалық жағдайларда туыстарына хабарласу.	Қажетіне қарай	Институттар
3. Мәдениетаралық бейімделу				
3.1.	Шет елдердің өкілдеріне толеранттық қатынасты қалыптастыру, К-да интернационализм рухын нығайту ҰТТТУ	1. 1. Шетелде студенттердің ұлттық дәстүрлерін, тарихын және мәдениетін көрсететін іс-шаралар өткізу. 2. 2. Қазақстандық ғылым және спорт, мәдениет өкілдерімен кездесулерді ұйымдастыру.	Үнемі	Институттар, әдвайзерлер

3.2.	Шет елдер өкілдерінің Қазақстан Республикасының менталитетіне, мәдениетіне және ұлттық психологиясына толерантты көзқарасын қалыптастыру	1. 1. Шетел азаматтарын қазақ халқының тарихымен, мәдениетімен және салт-дәстүрлерімен таныстыру мақсатында экскурсиялар ұйымдастыру. 2. 2. Қазақ тілінің өкілдерімен кездесулерді ұйымдастыру саясат, ғылым және мәдениет. 3. Ұйым бастап көрмелер бастап Қазақ әдебиет.	Кезінде жыл Кезінде жыл Кезінде жыл	Студенттермен, институттармен жұмыс бөлімі Халықаралық кеңсе, Ғылыми кітапхана
3.3.	Оқу элементтерімен, практикалық сабақтармен, психологиялық кабинеттермен сабақтар өткізу	Студенттердің әртүрлі топтары үшін мәдениетаралық бейімделу бойынша психологиялық-педагогикалық шараларды ұйымдастыру және өткізу негізінде жатақханалар және факультеттер.	Жыл ішінде	Жан Шуак

4. Мәдениетаралық әрекеттестік

4.1.	Шет елдердің өкілдеріне толеранттық қатынасты дамыту және нығайту	Қазақстандық студенттермен университетте білім алып жатқан әртүрлі шет елдер өкілдерінің дәстүрлері, әдет-ғұрыптары мен психологиясының ерекшеліктері туралы әңгімелерді ұйымдастыру және өткізу.	Жыл ішінде	Интернатациялық кеңсе, Студенттермен жұмыс бөлімі,
4.2.	Спорттық іс-шараларды өткізу	1. 1. Шетелдік студенттерді университеттегі факультеттердің спорттық командаларына қосу 2. -кең жарыстар 3. 4. 2. Шетелдік студенттерді университеттің және қаланың спорттық-сауықтыру өміріне тарту.	Жыл ішінде Жыл ішінде Жыл ішінде	Дене шынықтыру және спорт кафедрасы, декандар, студенттердің кәсіподақ комитеті

5.Мониторинг

5.1.	сауалнама	Әлеуметтік-психологиялық бейімделу, білім беру үдерісіне қанағаттану, әлеуметтік және тұрмыстық мәселелер бойынша сауалнама жүргізу.	Жыл ішінде	Студенттермен жұмыс бөлімі, Халықаралық кеңсе

5.2.	Семестр бойы шетелдік студенттердің оқу үлгерімін бағалау	1. 1. Оқу үдерісінің тиімділігін арттыру мақсатында шетелдік студенттердің оқу үлгерімін бағалау және талдау 2. 2. Шетелдік студенттердің сабаққа қатысуын бақылау	Жыл ішінде	Институттар, эдвайзерлер